

Taloudelliset ja sosiaaliset kestävyysmittarit

Anja Yli-Viikari

    	Elintarvike-yritys	Työntekijöiden hyvinvointi, terveys ja turvallisuus	- Code of conduct: kuvaus yrityksen arvoista ja menettelytavoista. - Työhyvinvointikysely. Työyhteisön tarpeiden kuunteleminen. Henkilöstön edustus johtamisessa. Yrityksen sisäinen tiedonkulku. - Sairastavuus. Tapaturmat ja turvallisuushavainnot. Työturvallisuushjelmat. - Sukupuolten tasa-arvo ja työyhteisön monimuotoisuus. Osuudet työryhmissä ja johdossa, palkkauksen tasavertaisuus. Toimenpiteet. - Henkilökunnan koulutus ja kehittäminen (keskimääräiset koulutuspäivät/työntekijä). - Työvoiman vaihtuvuus.
	Tavaran-toimittajat	Alkutuotannon asema ja tuotannon jatkuvuus	- Alkutuotannon näkyvyys tuotetasolla. - Tuottajahintojen kehitys (reilu hinta). Tuottajien neuvotteluvoima. Alkutuotannon kannattavuus ja jatkuvuus (nuorten yrittäjien määrä). - Elintarvikeyrityksen tuki alkutuotannon osaamiseen ja tuotannon kehittämiseen. - Tuottajien terveys ja työturvallisuus: psyykinen kuormitus, ammattitaudit ja sairastaminen, työtapaturmat, työkyvyttömyys.
		Maatilojen työntekijät ja vierastyövoima	- Koulutus, työohjeet ja perehdytys eri kielillä. Työterveyshuolto. - Työturvallisuusvalvonta. Ongelmien tunnistaminen ja toimenpiteet.
		Ihmisoikeudet globaaleissa hankinnoissa	- Hankintojen alkuperän ilmoittaminen. Sertifiointit. - Supplier code of conduct: sisältö, seuranta, haasteiden tunnistaminen ja toimenpiteiden määrittely. Whistleblowing-järjestelmä.
	Kuluttajat	Turvalliset ja terveelliset tuotteet	- Laatujärjestelmät ja -sertifikaatit. Yrityksen laatuerokeumat ja tuotteiden takaisinvedot. Kuluttajapalaute. - Terveellisen ruoan saatavuus (ravitsemustavoitteiden mukaisten tuotteiden osuus, esim. kasvituotteet, sokeri- ja suolapitoisuudet). Kohtuuhintaisten tuotteiden tarjonta ja kehittäminen. - Vastuullinen markkinointi ja tuoteviestintä. Tuoteinformaation saatavuus. Viestintä tuotantoon liittyvistä vaikutuksista. Ruokakasvatukseen osallistuminen.
	Yhteiskunta	Osallisuus alueen ja toimialan kehittämiseen	- Yrityksen työllistävä vaikutus alueella, yhteisövero, alueelle suunnatut hankinnat. Osallisuus alueen kehittämisessä ja toimialan haasteiden ratkaisemisessa. Sidosryhmäyhteistyö. - Markkinoiden toiminta. Aktiivinen keskustelu kilpailua vääristävistä käytännöistä ja reilujen käytäntöjen edistäminen.

Mittarit

- kirjallisuus kirjo: vaikutusten laajuus ja monimuotoisuus
- ketä ovat toimijat, mitä ovat keskeiset vaikutukset, olemassa olevat tietoaaineistot
- mittarit, ym. kuvaus

Tiedon tulkinta

- case tuottajahinta

- Toimijoiden erilaiset viitekehykset ”oikeaan” ja tavoiteltavaan hintatasoon

Paikallinen ruokajärjestelmä

- Tuotteiden hinnoittelu
tuotantokustannukset
mukaan (maataloustuet)

Globaali ruokajärjestelmä

Kuva. PZPBM

- *Edulliset kuljetukset, pakastekuljetukset ym.*
- *Politiikkatavoitteet kilpailun vapauttamiseen ja tehokkuus-
tujen saavuttamiseen*

Paikallinen ruokajärjestelmä

- Tuotteiden hinnoittelu tuotantokustannusten mukaan

Globaali ruokajärjestelmä

- Tuotantohinnat edullisimman toimijan mukaan
- Muut toimijat sopeutuvat hintatasoon tehokkuuskehityksen myötä. Suuruuden ekonomia.
- Oikea hinta liiketalouden määrittämänä.
- Halvan ruoan kalliit kustannukset. Markkinoiden kyvyt huomioida laajempia yhteiskunnan tavoitteita
- Pitkät ketjut: reagointiviive
- Kotimainen tuotanto?

Kuva.
PZPBM

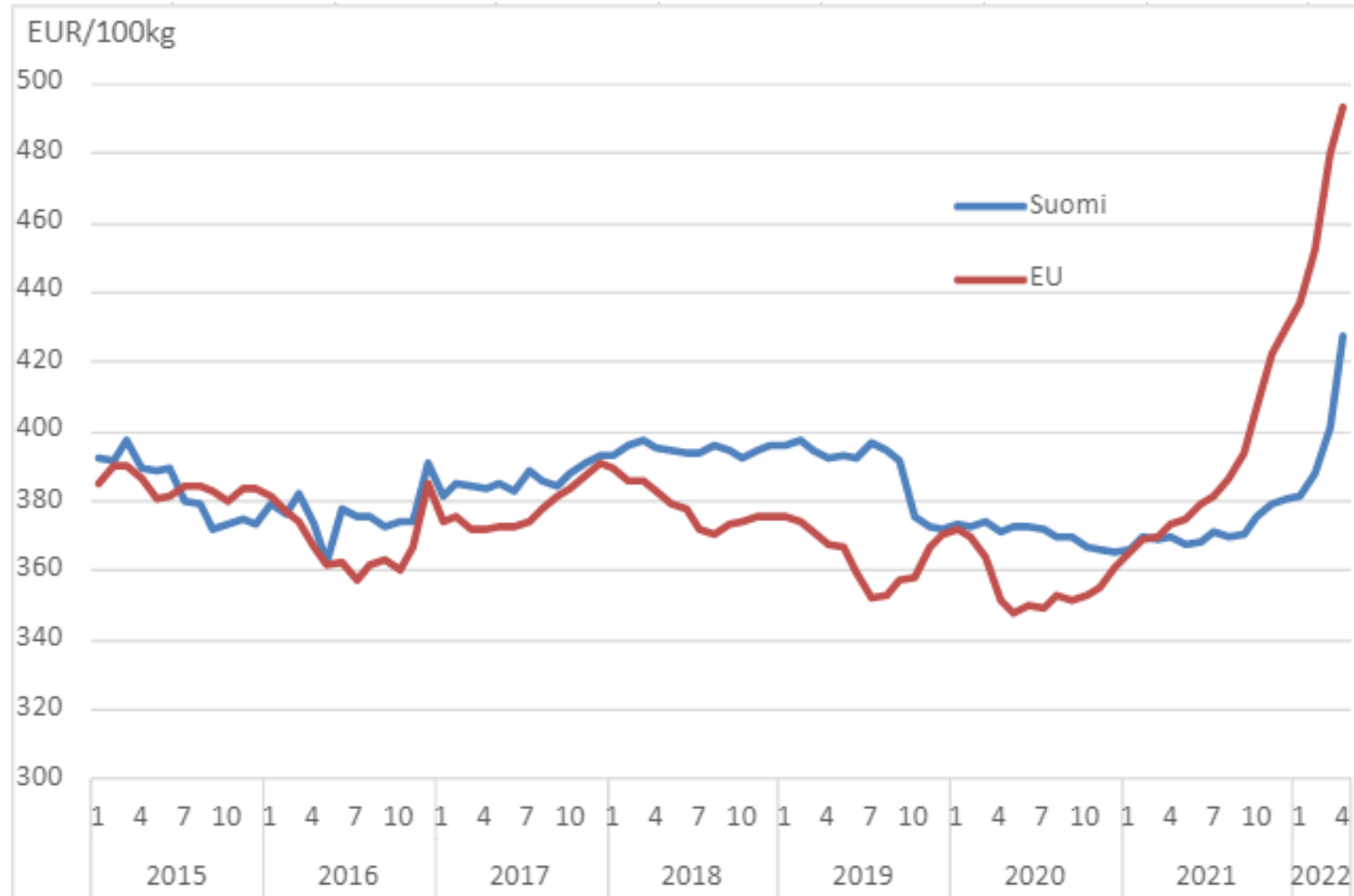

Paikallinen ruokajärjestelmä

- Tuotteiden hinnoittelu paikallisten tuotantokustannusten mukaan

- **Edulliset kuljetukset, pakastekuljetukset ym.**
- **Politiikkatavoitteet kilpailun vapauttamiseen ja tehokkuusettujen saavuttamiseen**

Naudanlihan tuottajahinnat.

Lähde: Latvala, T., Väre, M., Niemi, J. 2022.
Maa- ja elintarviketalouden suhdannekatsaus.

Revealed: exploitation of meat plant workers rife across UK and Europe

Thousands of outsourced workers on inferior pay and conditions to fulfil demand for cheap meat, Guardian investigation shows

Read more: **[‘The whole system is rotten’: life inside Europe’s meat industry](#)**

Animals farmed is supported by

About this content

Ella McSweeney and Holly Young

Tue 28 Sep 2021 06.00 BST

📷 Processing sausages at a German plant. About 1 million people work in Europe's meat sector and many are precariously employed through subcontractors and agencies. Photograph: Agência

Reagointiviive
pitkissä
ketjuissa

- Ruoantuotanto on liiketalouden ala, jonka vaikutukset ulottuvat syvälle yhteiskunnan perusrakenteisiin.
- Kuluttajatietoisuuteen ja mittaamisen perustuvalla järjestelmällä on rajansa. Edes tiedostava kuluttaja/ostaja ei pysty käsittelemään kaikkea tietomäärää.
- Poliitikot, elintarvikealan yritykset, kuluttajakansalaiset